

Nr 662.

Av herr **Leffler**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 215, angående anslag till fortlöpande konjunkturundersökningar.*

I proposition nr 215 angående anslag till fortlöpande konjunkturundersökningar har Kungl. Maj:t föreslagit att dessa skola ledas av en fristående nämnd, vars organisation departementschefen i sitt uttalande till statsrådsprotokollet skisserat utan att dock ännu i enskildheter ha velat binda sig. Kungl. Maj:t ansluter sig härutinnan till innehållet i den departementspromemoria, som legat till grund för propositionens utformning av ifrågavarande undersökningar, och har därigenom frångått det förslag om att anknyta undersökningarna till Riksbanken, som ursprungligen framställdes av arbetslöshetsutredningen.

De av departementschefen andragna synpunkterna för tillskapande av en för ändamålet bildad fristående nämnd kunna icke anses fullt övertygande. Redan bildandet av en särskild organisation för en uppgift, som icke torde till sin omfattning bli större än det bör kunna handhavas av någon redan bestående statsinstitution, måste alstra betänksamhet, synnerligast som den största varsamhet måste iakttagas inför nybildningar i vår ändock stora, ständigt växlande statsförvaltning. Därtill kommer att inrättandet av en särskild nämnd lätt framkallar risk för dubbelarbete och otillräckligt utnyttjande av på ifrågavarande undersökningar kvalificerad personal inom de institutioner, som redan sysselsätta sig med likartade arbetsuppgifter. Ett starkt önskemål måste dessutom vara, att undersökningarna föras till något av de organ, som stå i levande kontakt med vårt ekonomiska liv i dess skilda förgreningar, varigenom garanti skapas för att de inlänkas i banor, som äro den praktiska nyttans, och ej förlora sig i teoretiska spekulationer.

I anslutning till arbetslöshetsutredningens förslag vill undertecknad av ovanstående skäl föreslå, att konjunkturundersökningarna förläggas till riksbanken. Som bilaga B i propositionen visar, har liknande forskningsverksamhet på sina håll i utlandet anknutits till centralbankerna, och Sveriges riksbank har sedan flera år tillbaka i olika hänseenden sysslat med likartade fortlöpande eller tillfälliga undersökningar. Åtminstone i avvaktan på närmare erfarenheter av den blivande verksamheten och för att förebygga uppkomsten av en självständig institution, som lätt kan få tendenser att vilja svälla ut, borde de ifrågavarande undersökningarna kunna inordnas under riksbanken. Ett sådant förfaringssätt skulle vinna i styrka och visa sig särskilt ändamålsenligt om — som föreslagits i en i år väckt motion — riksbanken omorganiserar i syfte att inom bankofullmäktige bereda ett förstärkt inflytande åt olika ekonomiska och det praktiska livets intressen.

Med stöd av ovanstående får undertecknad därför hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av proposition 215 om anslag till konjunkturundersökningar ville uttala sig för att dessa må förläggas till riksbanken och ställas under dess överinseende och ledning.

Stockholm den 20 mars 1936.

Edvin Leffler.
